

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
Infotehnoloogia teaduskond

Daniel Geller 206771IAAB

**Kõrgkäideldava mitmepoolse VPN-teenuse
rakendamine seadmeid ja tarkvara tarniva
ettevõtte näitel**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Kristiina Hakk
PhD

Tallinn 2023

Autorideklaratsioon

Kinnitan, et olen koostanud antud lõputöö iseseisvalt ning seda ei ole kellegi teise poolt varem kaitsmisele esitatud. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, olulised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on töös viidatud.

Autor: Daniel Geller

24.04.2023

Annotatsioon

Lõputöö eesmärk on välja töötada ja rakendada kõrgkäideldav mitmepoolne VPN-teenus seadmeid ja tarkvara tarniva ettevõtte näitel.

Bakalaurusetöö teoreetiline osa koosneb ülesande püstitamisest ja projekti eesmärkide seadmisest, samuti esitatakse tingimused, millele projekt peab vastama. Lisaks viiakse läbi VPN-protokollide analüüs ja valitakse töös kasutatava ühenduse tüüp.

Praktilises kirjeldatakse samm-sammult lahenduse loomist. Lõpuks esitatakse infrastruktuuri testimise tulemused ja hinnang lahenduse usaldusväärsusele.

Lõputöö on kirjutatud eesti keeles ning sisaldab teksti 31 leheküljel, 6 peatükki, 31 joonist, 3 tabelit.

Abstract

Implementation of High Availability Multi-Site VPN Service on Behalf of Equipment and Software Supplier Company

The aim of this project is to create the Implementation of High Availability Multi-Site VPN Service on behalf of Equipment and Software Supplier Company.

The theoretical part of the thesis consists of defining the problem and setting the goals of the project, as well as presenting the conditions that the project must ultimately meet. In addition, an analysis and selection of VPN protocols and the type of connection used in the work is performed.

In the practical part, the essence of the solution is unfolded step by step and detailed explanations of why each step is taken are provided. Finally, the results of the infrastructure testing and the overall reliability of the solution are presented.

The thesis is written in Estonian and contains text on 31 pages, 6 chapters, 31 figures, and 3 tables.

Lühendite ja mõistete sõnastik

CA	<i>Certificate Authority</i> , sertifitseerimisasutus
CARP	<i>Common Address Redundancy Protocol</i> , ühine aadressi koondamise protokoll
DHCP	<i>Dynamic Host Configuration Protocol</i> , dünaamiline hostikonfiguratsiooni protokoll
DNS	<i>Domain Name System</i> , domeeninimide süsteem
GUI	<i>Graphical User Interface</i> , graafiline kasutajaliides
HA	<i>High Availability</i> , kõrgkäideldavus
IP	<i>Internet Protocol</i> , internetiprotokoll
IPSec	<i>Internet Protocol Security</i> , internetiprotokolli turvalisus
L2TP	<i>Layer 2 Tunneling Protocol</i> , kiht 2 tunneliprotokoll
LAN	<i>Local Area Network</i> , lokaalne võrk
NAT	<i>Network Address Translation</i> , võrguaadresside teisendus
PPTP	<i>Point-to-Point Tunneling Protocol</i> , punkt-punkti tunneldamise protokoll
RDP	<i>Remote Desktop Protocol</i> , kaugtöölaua protokoll
SNMP	<i>Simple Network Management Protocol</i> , lihtne võrguhalduse protokoll
SSL	<i>Secure Sockets Layer</i> , turvasoklite kiht
TCP	<i>Transmission Control Protocol</i> , edastusjuhtimisprotokoll
TLS	<i>Transport Layer Security</i> , transpordikihi turvalisus
UDP	<i>User Datagram Protocol</i> , kasutajadatagrammi protokoll
WAN	<i>Wide Area Network</i> , laivõrk
VPN	<i>Virtual Private Network</i> , virtuaalne privaatvõrk
XML	<i>Extensible Markup Language</i> , laiendatav märgistuskeel
XMLRPC	<i>XML Remote Procedure Call</i> , kaugprotseduuri kutsung

Sisukord

1 Sissejuhatus	10
2 Ülesande püstitus ja projekti eesmärk	11
2.1 Ülesande püstitus	11
2.2 Lähtetingimused	13
3 Analüüs.....	14
3.1 Olemasolevate tehnoloogiate võrdlus.....	14
3.1.1 Tehnoloogiate võrdlus	14
3.1.2 Protokollide võrdlus	17
3.2 Nõuded lahendustele.....	20
3.3 Kasutatavad tehnoloogiad.....	21
4 Lahenduse loomine.....	25
4.1 Serveri seadistamine	25
4.1.1 Eelseadistused.....	25
4.1.2 Kõrgkäideldavuse seadistamine	28
4.1.3 VPN serveri seadistamine.....	32
4.1.4 Logide kogunemise seadistamine	33
4.2 Testimine	34
4.2.1 OpenVPN-i testimine	34
4.2.2 Kõrgkäideldavuse testimine	38
5 Tulemused ja edasiarenduse võimalused.....	39
6 Kokkuvõte	40
Kasutatud kirjandus	41
Lisa 1 – Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks	43
Lisa 2 – OpenVPN serveri sätted	44

Jooniste loetelu

Joonis 1. Võrdõigusvõrk VPN ühendus.	15
Joonis 2. Saidilt saidile VPN ühendus.....	15
Joonis 3. Kaugjuurdepääs VPN ühendus.....	16
Joonis 4. Mitmepoolne VPN ühendus.	17
Joonis 5. Topoloogia.	22
Joonis 6. Ruuteri konfigureerimine: Põhi informatsiooni täitmine.	26
Joonis 7. Ruuteri konfigureerimine: Ajaserveri määramine.....	26
Joonis 8. Ruuteri konfigureerimine: WAN-ühenduse seadistamine.	27
Joonis 9. Ruuteri konfigureerimine: LAN-ühenduse seadistamine.....	27
Joonis 10. Tulemüüri WAN reeglid.	28
Joonis 11. SYNC pordi sisse lülitamine ja aadressi seadistamine.....	28
Joonis 12. SYNC pordi reeglid.....	29
Joonis 13. HA seadistamine.....	29
Joonis 14. XMLRPC süngi seadistamine.	30
Joonis 15. Virtuaal IP seadistamine klatri jaoks.	31
Joonis 16. CARP staatus peatulemüüris.	31
Joonis 17. CARP staatus teises tulemüüris.....	31
Joonis 18. OpenVPN serveri seadistamine: Sertifitseerimisasutuse loomine.	32
Joonis 19. OpenVPN serveri seadistamine: Serveri sertifikaadi loomine.	32
Joonis 20. OpenVPN serveri seadistamine: üldine informatsioon, režiimi määramine, lõpp-punkti konfiguratsioon.	33
Joonis 21. SNMP seadistus.....	34
Joonis 22. Kliendi poolt VPN ühenduse seadistamine.	35
Joonis 23. Klient ühendatud VPN serverile.....	35
Joonis 24. OpenVPN status serveris.....	35
Joonis 25. Ping päring serveri ruumist 1 osakonnale tulemus.....	36
Joonis 26. Ping päring serveri ruumist 2 osakonnale tulemus.....	36
Joonis 27. Ping päring 1 osakonnast 2 osakonnale tulemus.	37
Joonis 28. Ping päring 1 osakonnast serveri ruumile tulemus.....	37

Joonis 29. Ping päring 2 osakonnast 1 osakonnale tulemus.....	37
Joonis 30. Ping päring 2 osakonnast serveri ruumile tulemus.....	38
Joonis 31. HA testimine. Ping päring klastrile.....	38

Tabelite loetelu

Tabel 1. Erinevate VPN-protokollide võrdlustabel.	19
Tabel 2. Seadme teave: nimi, tüüp, IP-aadress ja võrguaadress.....	24
Tabel 3. Eelarve: seade nimi, arv, hind.	24

1 Sissejuhatus

Kaasaegses maailmas, kus äri muutub üha globaliseeritumaks ja organisatsioonid laiendavad oma tegevust rahvusvahelisel tasandil, tekib vajadus integreerida kaugkontorid ja keskne kontor ühtsesse võrgu infrastruktuuri. See muutub eriti oluliseks olukordades, kus kaugtöö laieneb ja on palju geograafiliselt hajutatud töötajaid. Andmete edastamise turvalisuse, võrgu usaldusväärsuse ja kõrgkäideldavuse tagamine on kriitiliselt olulised ülesanded organisatsiooni katkematu ja efektiivse toimimise jaoks.

Käesoleva töö eesmärk on välja töötada ja rakendada kõrgkäideldav mitmepoolne VPN (*Virtual Private Network*)-teenus seadmeid ja tarkvara tarniva ettevõtte näitel. Loodud lahendus peab tagama turvalise ja usaldusväärse ühenduse kaugkontorite ja keske kontori vahel. See aitab suurendada andmete turvalisust ning tagada äriprotsesside sujuv toimimine.

Töö on jaotatud kuueks peatükiks. Teises peatükis kirjeldatakse lahendatavat probleemi ja projekti eesmärki ning antakse ülevaade olemasolevatest lahendustest. Kolmandas peatükis viiakse läbi olemasolevate tehnoloogiate analüüs ning hinnatakse nõudeid lahendustele ja tutvustatakse valitud tehnoloogiaid. Neljandas peatükis kirjeldatakse tulemuste realiseerimise protsessi, sh serveri ja klientide seadistamist ning testimist. Viiendas peatükis esitatakse saavutatud tulemused ja käsitletakse edasiarenduse võimalusi.

2 Ülesande püstitus ja projekti eesmärk

Käesolevas peatükis esitatakse ülesande püstitus ja lähtetingimused. Seejuures kirjeldatakse kaugkontorite ja keskse kontori vahelise ühenduse tagamise probleemi, hinnatakse projekti olukorda ja võimalikke piiranguid.

2.1 Ülesande püstitus

Laialt tuntud fakt on, et tänapäeva äri toetub üha enam IT-infrastruktuurile, mis omakorda loob vajaduse tagada turvaline ja usaldusväärne juurdepääs ettevõtte ressursidele, kaugtöötajatele ja kaugkontoritele. Selle kontekstis on kõrgkäideldavad mitmepoolsed VPN-teenused eduka organisatsiooni töö jaoks võtmeteguriks.

Virtuaalne privaatvõrk on tehnoloogia, mis loob turvalise ja krüpteeritud ühenduse avaliku interneti kaudu, võimaldades andmete turvalist edastamist ja ligipääsu ressursidele. VPN-teenuse abil saavad ettevõtted oma töötajatele pakkuda turvalist juurdepääsu ettevõtte võrgule ning jagada andmeid ja ressursse erinevate asukohtade vahel. See on eriti oluline tänapäeva üha kasvava mobiilse tööjõu jaoks, kus töötajad peavad sageli töötama väljaspool kontorit ja kaugtöökohti. [1]

Kõrgkäideldavus on süsteemide, rakenduste ja teenuste disaini põhimõte, mille eesmärk on tagada, et need oleksid võimalikult pikka aega kasutatavad ja töökorras, minimeerides katkestusi ja tõrkeid. Kõrgkättesaadavuse tagamine on kriitilise tähtsusega ettevõtetele, kes sõltuvad oma IT-süsteemide ja teenuste pidevast töökindlusest. Kõrgkäideldavuse lahendused hõlmavad tavaliselt selliseid tehnikaid nagu klasterdamine, varundamine, koormuse jaotamine ja redundantsus, et tagada süsteemi töökindlus ja vastupidavus erinevatele tõrgetele ja riketele. [2] Probleemid, mida tuleb lahendada eduka kõrgkäideldava mitmepoolse VPN-teenuse rakendamiseks ja tagamiseks, hõlmavad järgmisi olulisi aspekte [1], [3] - [6]:

- Usaldusväärse ja turvalise VPN-lahenduse valimine on oluline ülesanne, mille puhul tuleb valida VPN-tehnoloogia, mis tagab andmete privaatsuse, konfidentsiaalsuse ja terviklikkuse kaugasuvate saitide vahel.

- VPN-teenuse kõrgkäideldavuse tagamine on kriitiline, kuna VPN-teenuse vastupidavus ja katkematu töö on selle eduka rakendamise kriitilised näitajad. On vaja välja töötada selline arhitektuur, mis minimeerib seisakute arvu ja taastab kiiresti töö pärast võimalikke rikkeid.
- Skaleeritavus ja paindlikkus on olulised, kuna VPN-teenus peab olema skaleeritav ja paindlik, et kohaneda organisatsiooni muutuvate vajadustega, kasutajate ja saitide arvu kasvuga ning tehnoloogiate arenguga.
- Integreerimine olemasoleva IT-infrastruktuuriga on hädavajalik, kuna VPN-teenuse rakendamine peab hõlmama integreerimist olemasolevate süsteemide ja võrguseadmetega, tagades maksimaalse ühilduvuse ja minimaalsed hooldus- ja toe kulud.
- Turvalisus ja juurdepääsukontrol, on kriitilised, kuna VPN-teenuse rakendamine peab tagama range juurdepääsukontrolli ettevõtte ressurssidele, lähtudes turvapoliitikatest ja kasutajate õiguste eraldamisest. Lahendus peab sisaldama autentimist, autoriseerimist ja kasutajate tegevuste jälgimist turvalisuse ja vastavuse tagamiseks regulatiivsetele nõuetele.

Nimetatud probleemide lahendamine võimaldab edukalt rakendada kõrgkäideldavat mitmepoolset VPN-teenust, mis tagab turvalise ja katkematu juurdepääsu ettevõtte ressurssidele kaugtöötajatele ja kontoritele, suurendab organisatsiooni operatiivsust ja tõhusust ning üldiselt vähendab IT-infrastruktuuri hooldus- ja toetusmakseid. [3]

Praegu annab seadmeid ja tarkvara tarniv ettevõtte rendile seadmeid, millega on probleeme välitöödelt saadud andmete töötlemise ja serverisse saatmisega. Nende seadmete eesmärk on muuta töö efektiivsemaks ja vähendada aega, mis kulub andmete kogumisele ja analüüsimisele. Samuti on oluline, et renditud seadmete hooldamine ei nõua igale seadmele füüsilist juurdepääsu, vaid võimaldab ühenduda mis tahes seadmega võrgus ühest punktist. See peaks lihtsustama hooldustöid ja vähendama sellega seotud logistilisi probleeme.

Ettevõttes, kus lõputöö autor töötab, kasutatakse hetkel lahendusena käsitsi andmete (mõõtmistulemusi, asukohta, tööaega ja muid olulisi tööparameetreid) sisestamist ja serveriga RDP (*Remote Desktop Protocol*) kaudu ühendamist, mis aeglustab tööd. Tarkvara võimaldab seda kõike teha automaatselt, kuid vastav lahendus senini puudub. See tekitab töötajatele lisakoormust ja suurendab vigade tekkimise tõenäosust andmete

sisestamisel. Lisaks tuleb seadmete hooldamiseks külastada igat asukohta või ühenduda samas võrgus asuva rendiseadmega arvuti kaudu, kasutades kaugtööd võimaldavalt tarkvara. Selline lähenemine on aeganõudev ja kulukas, eriti kui arvestada transpordikuluseid ja tööjõukuluseid.

Peamine eesmärk on automatiseerida andmete edastamise ja seadmete hoolduse protsess, et suurendada töö efektiivsust, vähendada vigade tõenäosust ja säästa aega ning ressursse. Valmis lahendus peaks tagama kõigi seadmete kättesaadavuse ühest kohast (serveriruumis või VPN-iga ühendatud võrkudes) ja stabiilse VPN-võrgu töö. Automaatse lahenduse abil saavad töötajad keskenduda teistele olulistele tööülesannetele, samal ajal kui süsteem tegeleb andmete kogumise, edastamise ja seadmete hooldamisega. Lisaks aitab see vähendada transpordi- ja tööjõukuluseid, kuna töötajad ei pea iga seadme juurde füüsiliselt kohale minema ega käsitsi andmeid sisestama.

2.2 Lähtetingimused

Selles töös tuleb järgida teatud üldisi kriteeriume, et tagada projekti edukas elluviimine vastavalt seda tüüpi tööle esitatavatele nõuetele ja ootustele. [1]

1. Olemasoleva võrguinfrastruktuuri ja seadmete arvesse võtmine on väga oluline VPN-teenuse nõuete määramisel ning selle integreerimisel juba olemasolevatesse süsteemidesse. See hõlmab võrguprotokollide, topoloogia, läbilaskevõime ja teiste parameetrite analüüsi, mis võivad mõjutada VPN-ühenduste jõudlust ja stabiilsust.
2. Tuleb kindlaks määrata VPN-teenuse minimaalselt lubatav kättesaadavuse tase, samuti nõuded tõrkekindlusele, taastumisele pärast rikkeid ja intsidentide reageerimisajale.
3. Kättesaadavate eelarveliste vahendite ja ressursside määramine VPN-teenuse edukaks rakendamiseks ja toetamiseks on oluline tegur, mis mõjutab seadmete, tarkvara ja kõrgkäteldavuse tagamise valikut.
4. Personal, kes vastutab VPN-teenuse haldamise ja toetamise eest, mõjutab samuti valitud lahendust ja lähenemisi rakendamisel. On oluline arvestada töötajate praegust teadmiste taset ja vajadust täiendava koolituse või konsultatsioonide järele.

3 Analüüs

Käesolevas peatükis esitatakse erinevate VPN-tehnoloogiate ja protokollide analüüs ja võrdlus, vaadeldakse nende erinevusi ning eeliseid. Hinnatakse tehnoloogiate vastavust projekti nõudmistele ning võrreldakse nende toimivust, turvalisust ja stabiilsust ning vaadeldakse juba turul olevaid võimalusi, mis võivad aidata probleemi lahendada. Järgnevalt räägitakse klientide poolt esitatud nõuetest.

Lõpuks tutvustatakse kasutatavaid tehnoloogiaid, mis on valitud selle projekti jaoks. Selgitatakse, miks need tehnoloogiad on valitud, kuidas nad vastavad klientide nõuetele ja kuidas nad aitavad saavutada projekti eesmärke. Samuti selgitatakse, kuidas neid saab kasutada tõhusa ja turvalise VPN-lahenduse loomiseks.

3.1 Olemasolevate tehnoloogiate võrdlus

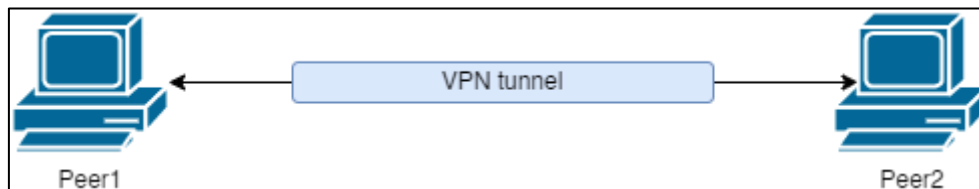
Selles alapeatükis vaatleme mõningaid levinumaid VPN-ühenduste loomise lahendusi ja nendega seotud omadusi. Olemasolevate lahenduste uurimine võimaldab meil teha põhjendatud otsuse tehnoloogia valiku kohta kõrgkäideldava mitmepoolse VPN-teenuse rakendamiseks ning tuvastada võimalikud probleemid ja piirangud, mis võivad tekkida süsteemi arendamise ja kasutuselevõtu protsessis. See tagab sujuvama ja edukama lahenduse arendamise ja rakendamise protsessi ning lahenduse vastavuse organisatsiooni nõuetele ja turvastandarditele.

3.1.1 Tehnoloogiate võrdlus

Käesolevas alapeatükis võrreldakse erinevaid VPN-tehnoloogiaid, et leida projekti jaoks sobivaim lahendus. VPN-tehnoloogiad jagatakse tavaliselt neljaks peamiseks kategooriaks: võrdõigusvõrk (*peer-to-peer*), saidilt saidile (*site-to-site*), kaugjuurdepääs (*remote access*) ja mitmepoolne (*multisite*). Allpool võrreldakse iga kategooria omadusi, eeliseid ja puudusi.

Võrdõigusvõrk VPN

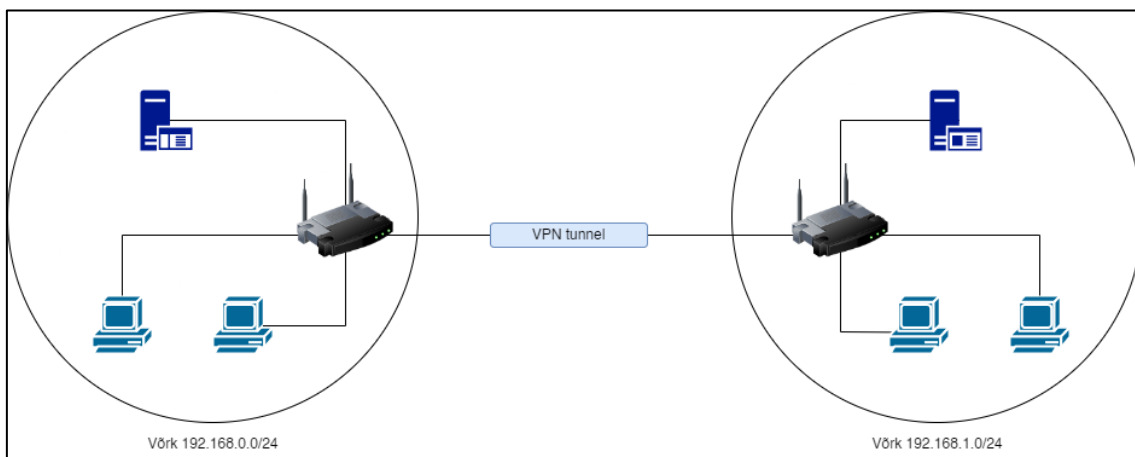
Võrdõigusvõrk või *P2P* tüüp VPN-ühendust hõlmab ühendust kahe seadme vahel, tavaliselt serveri ja kliendi vahel. Sel juhul luuakse VPN-tunnel otse kahe seadme vahel ja kõik edastatavad andmed on kaitstud volitamata juurdepääsu eest [4]. Selle ühenduse skeem on esitatud järgneval joonisel (vt Joonis 1. Võrdõigusvõrk VPN ühendus).

Joonis 1. Võrdõigusvõrk VPN ühendus.

Saidilt saidile VPN

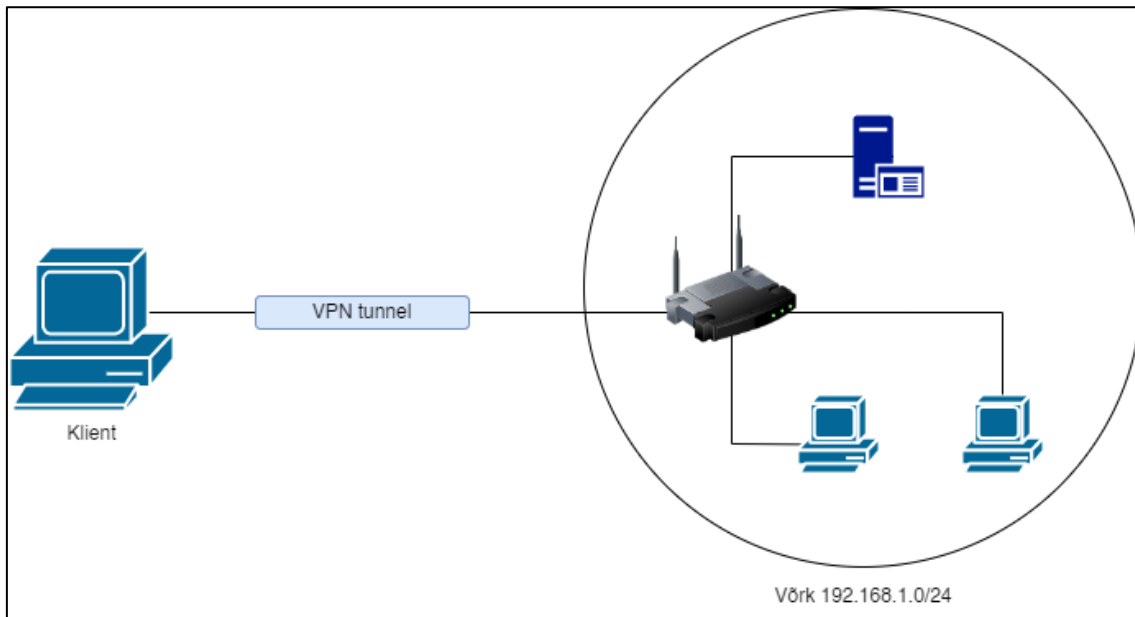
Saidilt saidile või *S2S* VPN-ühenduse tüüp on mõeldud kahe või enama kaugvõrgu ühendamiseks, näiteks keskse kontori ja harukontorite vahel. Sellisel juhul luuakse VPN-tunnel võrgu lüüside (ruuterite või tulemüüride) vahel iga võrgu jaoks, mitte eraldi seadmete vahel. See võimaldab mõlema võrgu kasutajatel lihtsalt ja kiiresti andmeid vahetada ning kasutada teise võrgu võrguressursse, nagu oleksid nad samas kohalikus võrgus. [5] Selle ühenduse skeem on esitatud järgneval joonisel (vt Joonis 2).

Joonis 2. Saidilt saidile VPN ühendus.

Kaugjuurdepääs VPN

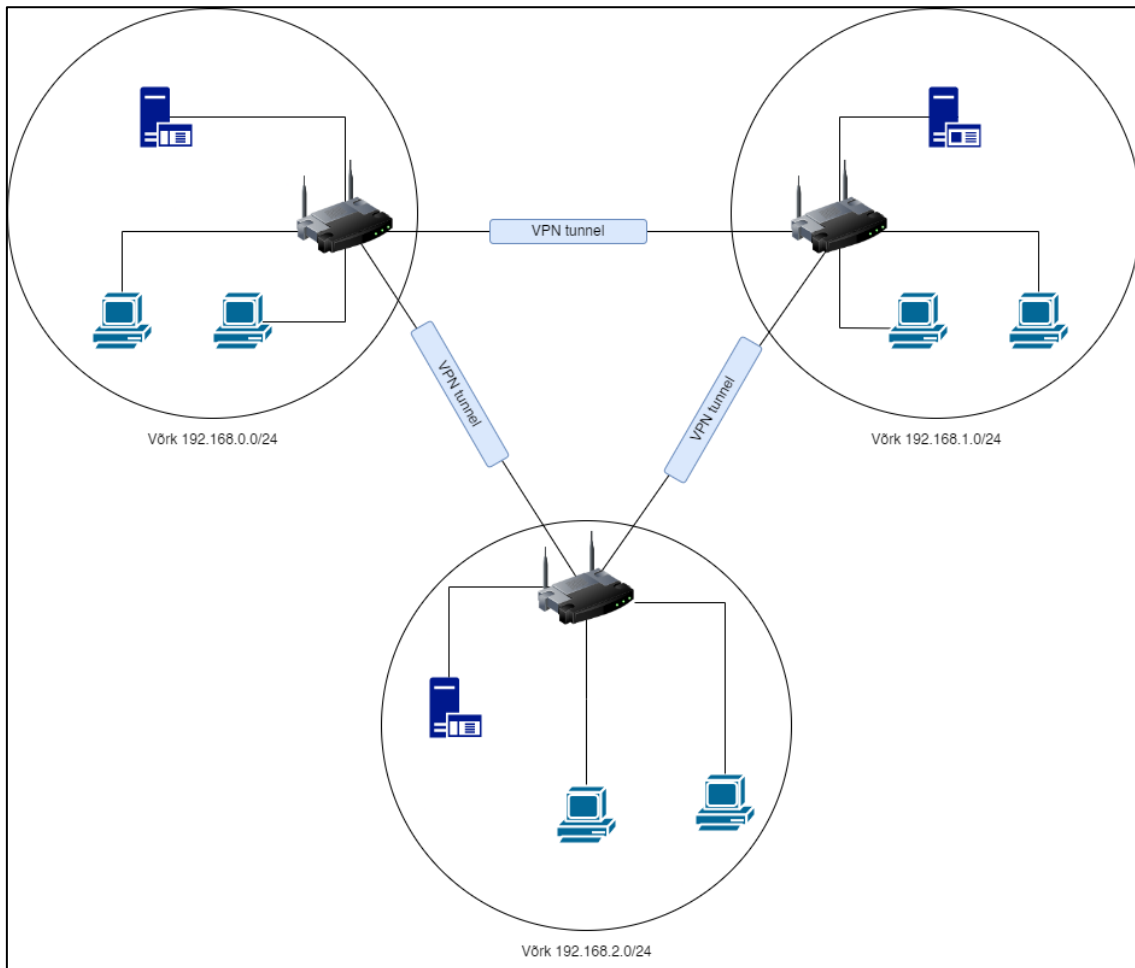
Kaugjuurdepääsu VPN-ühendus luuakse kaugkasutaja (näiteks kodust töötava töötaja) ja organisatsiooni võrgu lüüsi (VPN-serveri) vahel. See võimaldab kaugkasutajal turvaliselt ühenduda ettevõtte võrguga ja pääseda ligi kõigile selle ressursidele, nagu oleksid nad kontoris. [6] Selle ühenduse skeem on esitatud järgneval joonisel (vt Joonis 3).

Joonis 3. Kaugjuurdepääs VPN ühendus.

Mitmepoolne VPN

Mitmepoolne VPN-teenus ühendab mitmeid erinevaid ühendusi (näiteks saidilt saidile ja kaugjuurdepääs), et tagada turvaline ja usaldusväärne ühendus kaugemate kontorite, keskse kontori ja individuaalsete kaugjuurdepääsukasutajate vahel. Sel juhul võimaldab mitmepoolne VPN integreerida erinevad asukohad ja kaugjuurdepääsukasutajad ühtsesse turvalisse võrguinfrastruktuuri, mis hõlbustab andmevahetust ja võrguressursside haldamist [7]. Selle ühenduse skeem on esitatud järgneval joonisel (vt Joonis 4).

Joonis 4. Mitmepoolne VPN ühendus.

3.1.2 Protokollide võrdlus

OpenVPN

OpenVPN on üks populaarsemaid ja turvalisemaid avatud lähtekoodiga lahendusi VPN-ühenduste loomiseks. See toetab mitmesuguseid krüptograafilisi algoritme, omab paindlikku konfiguratsioonisüsteemi ja seda saab kasutada erinevatel platvormidel. Siiski on oluline teada, et OpenVPN võib vajada täiendavaid teadmisi ja kogemusi seadistamiseks ja hooldamiseks. [8]

OpenVPN pakub kõrgetasemelist turvalisust ja privaatsust. See kasutab liikluse krüpteerimiseks SSL (*Secure Sockets Layer*)/TLS-i (*Transport Layer Security*) ning toetab mitmeid krüpteerimis- ja autentimisalgoritme. OpenVPN võib töötada erinevate portide ja protokollidega, sealhulgas TCP (*Transmission Control Protocol*) ja UDP (*User Datagram Protocol*). [9]

See protokoll toetab erinevaid konfiguratsioone ja laiendusi, võimaldades rakendada erinevaid töötsenaariume, sealhulgas kõrgkäideldavat ja mitmepoolset arhitektuuri.

Lisaks on OpenVPN ühilduv enamiku platvormide ja operatsioonisüsteemidega, mis lihtsustab selle integreerimist olemasoleva IT-infrastruktuuriga. [10]

IPsec/L2TP

IPsec (*Internet Protocol Security*) ja L2TP (*Layer 2 Tunneling Protocol*) on standardprotokollid turvaliste VPN-ühenduste loomiseks. Need pakuvad kõrget turvalisuse taset ja ühilduvust erinevate seadmete ja operatsioonisüsteemidega. Siiski võib IPsec/L2TP seadistamine ja hooldamine olla keeruline ning võib tekkida probleeme läbipääsu korral läbi NAT-i (*Network Addressing Translation*) ja tule müüride. [11]

IPsec ja L2TP pakuvad usaldusväärset andmekaitset tänu tugevatele krüptograafilistele algoritmidele. IPsec/L2TP sobib suurte VPN-võrkude loomiseks, mis hõlmavad mitmeid seadmeid ja võrke. [12]

IPSec/L2TP ei ole siiski kõige turvalisem VPN-protokoll, kuna L2TP kasutab täiendava turvalisuse tagamiseks IPseci, mis pakub suuremat andmekaitset kui mõned teised protokollid. [13]

PPTP

PPTP (*Point-to-Point Tunneling Protocol*) on vana ja kiire VPN-protokoll. See on lihtne seadistada ja ühildub enamiku operatsioonisüsteemide ja seadmetega, võimaldades kiiresti ja lihtsalt luua VPN-ühendust. Siiski peetakse PPTP-d praegu aegunuks ja ebaturvaliseks protokolliks haavatavuste tõttu ning selle kasutamine konfidentsiaalsete andmete korral ei ole soovitatav. [14]

PPTP tagab kiire ühenduse tänu oma lihtsale arhitektuurile ja minimaalsetele lisakuludele [15]. Selle protokollid puudused seisnevad selles, et see on nõrgalt krüpteeritud ja seda võivad turvalünkude kaudu ära kasutada nii luureasutused kui ka kvalifitseeritud ründajad. [16]

WireGuard

WireGuard on kaasaegne ja kõrge jõudlusega avatud lähtekoodiga VPN-protokoll. See pakub lihtsat ja kasutajasõbralikku arhitektuuri, kõrget ühenduse kiirust ja usaldusväärset turvalisust. Siiski on WireGuard endiselt aktiivses arendusetapis ning mõned funktsioonid võivad olla kättesaamatud või ebastabiilsed, mis lisab riskielemendi, millega tuleb arvestada. [17]

Tänu kaasaegsele arhitektuurile ja optimeerimisele tagab WireGuard kõrge ühenduse kiiruse ja madala latentsuse. [18]

Tabel 1 toob välja OpenVPN-i eelised võrreldes teiste VPN-protokollidega. Seejuures paistab silma OpenVPN-i kõrge turvalisus, paindlikkus ja suurepärane ühilduvus erinevate seadmetega, mis teeb sellest sobiva valiku meie mitmepoolse VPN-teenuse rakendamiseks.

Tabel 1. Erinevate VPN-protokollide võrdlustabel. [19]

Protokoll	Turvalisus	Jõudlus	Ühilduvus seadmetega	Seadistus	Mitmepoolse VPN-i tugi
OpenVPN	Kõrge	Kõrge	Suurepärane	Keskmine	Kõrge
PPTP	Madal	Kõrge	Suurepärane	Lihtne	Madal
IPsec/L2TP	Keskmine	Keskmine	Suurepärane	Keeruline	Keskmine
Wireguard	Kõrge	Kõrge	Hea	Lihtne	Keskmine

OpenVPN eelised, mis mõjutavad selle valikut [20] [21]:

- Kõrge turvalisustase: OpenVPN kasutab kaasaegseid krüptograafilisi algoritme ja toetab autentimist sertifikaatide abil, mis tagab andmete ja konfidentsiaalsuse kõrge kaitsetaseme. See võimaldab organisatsioonidel usaldada OpenVPN-i nende tundlike, oluliste ja konfidentsiaalsete andmete ning ettevõtte võrgu kaitseks.
- Paindlikkus ja skaleeritavus: OpenVPN pakub laialdasi kohandamisvõimalusi ja toetab erinevaid tööstsenaariume, sealhulgas kõrgkäideldavuse, mitmepoolse arhitektuuri ja koormuse tasakaalustamist. See võimaldab lahendust lihtsalt ja kiiresti kohandada organisatsiooni spetsiifiliste vajaduste järgi ning tagada paindlikkus võrguinfrastruktuuri laiendamisel või muutmisel.
- Ühilduvus: OpenVPN on ühilduv enamiku operatsioonisüsteemide ja seadmetega, mis lihtsustab selle integreerimist olemasoleva IT-infrastruktuuriga ning võimaldab erinevate seadmete ühendamist VPN-võrku ilma ühilduvusprobleemideta.

3.2 Nõuded lahendustele

Antud peatükis esitatakse lahenduse peamised nõuded. Nõuete väljaselgitamiseks viidi läbi intervjuu kliendipoolse projektijuhiga. Nõuded tulenevad kliendi äriprotsesside ja tehniliste vajaduste analüüsist, tagades lahenduse tõhususe ja turvalisuse.

- Serveriseadmete eelarve: mitte rohkem kui 1000 eurot.
- Kliendiseadmed: Teltonika 4G ruuterid.
- Server peab olema kergesti skaleeritav uute klientide lisamiseks.
- VPN-serveri konfigureeritav ühenduste piirang.
- Sertifikaatidega autentimine.
- Sertifikaatide haldus ja uuendamine.
- Automaatne seadistuste sünkroniseerimine kahe tulemüüri vahel.
- VPN-teenus peab töötama 24 tundi ööpäevas.

Nõue serveriseadmete eelarvele on maksimaalselt 1000 (üks tuhat) eurot. See tähendab, et serveri riistvara ja selle komponentide valik tuleb optimeerida maksumuse seisukohast, säilitades samas VPN-serveri kvaliteedi, jõudluse ja usaldusväärsuse. Võib-olla tuleb teha kompromisse, arvestades eelarvelisi piiranguid, kuid valik tuleb teha, võttes arvesse VPN-serveri funktsionaalsuse ja stabiilsuse tagamist. See eelarvepiirang tuleneb asjaolust, et tegemist on testimisetapiga, mistõttu on ajutiselt kärbitud eelarvet. Mainitud eelarve hõlmab ainult seadmete maksumust, mitte tööjõukulusid.

Kliendiseadmeteks on Teltonika 4G ruuterid. See valik on tingitud asjaolust, et VPN-kliendiseadmed paigaldatakse välitingimustesse, kus Teltonika ruuterid sobivad tänu oma vastupidavatele omadustele. See eeldab, et valitud VPN-serveri protokoll peab olema kooskõlas nende ruuteritega ja suutma nendega luua stabiilse ja turvalise VPN-ühenduse. Samuti tuleb pöörata tähelepanu VPN-i integreerimisele Teltonika 4G ruuteritega, kontrollida ühilduvust ja seadistada vastav konfiguratsioon, et tagada korrektne töö.

Nõue serveri skaleeritavusele eeldab, et valitud lahendus peab olema paindlik ja suutma kohanduda muutustega, nagu klientide arvu kasv ja nende vajaduste muutused. VPN-server peab olema konfigureeritud selliselt, et uute klientide lisamine või nende konfiguratsiooni muutmine oleks lihtne ega tekitaks probleeme süsteemi jõudluse, turvalisuse või stabiilsuse osas. Lisaks, kui projekt osutub edukaks, on plaanis lisada uusi

ühenduspunkte, mida tuleb VPN-serveriga ühendada, nõudes seeläbi veelgi suuremat paindlikkust ja skaaleritavust.

VPN-server peab võimaldama administraatoril seadistada ühenduste arvu piirangu, et kontrollida samaaegseid kasutajaid ja vältida ülekoormust. See on vajalik, et tagada kindla arvu VPN-klientide üheaegne töö ning vältida ebasoovitavate ja volitamata kasutajate pääs süsteemi, mis võib kahjustada võrgu turvalisust ja jõudlust.

VPN-lahendus peaks toetama sertifikaatidega autentimist, mis tagab suurema turvalisuse ja usaldusväärset, võrreldes traditsiooniliste kasutajanimede ja paroolidega. Lisaks sellele peab VPN-server võimaldama lihtsat sertifikaatide haldust, sealhulgas sertifikaatide genereerimine, uuendamine ja tühistamine, et säilitada süsteemi turvalisus ja usaldusväärsus.

Süsteemis peaks olema seadistatud automaatne seadistuste sünkroniseerimine kahe tule müüri vahel, et tagada nende konfiguratsioonide järjepidevus ja võimaldada sujuvat üleminekut rikke korral. See omakorda aitab vähendada aega ja vaeva, kuna pole vajadust teha samu seadistusi mõlemal seadmepool eraldi, vaid kõik muudatused kanduvad automaatselt ühelt seadmele teisele.

VPN-teenus peab töötama 24 tundi ööpäevas. See tähendab, et VPN-ühendus peab olema alati kättesaadav ettevõtte pideva andmevahetuse ja äriprotsesside toetamiseks, sõltumata kellaajast või nädalapäevast. Selles kontekstis on kõrgekäideldavuse tagamine kriitilise tähtsusega, kuna see aitab vältida töökatkestusi ja tagab süsteemi usaldusväärset isegi suurenenud koormuse.

Üldiselt määratlevad nõuded lahenduse arendamise ja rakendamise vajaduse VPN-süsteemi loomiseks, mis vastab eelarvelistele piirangutele, on ühilduv klientseadmetega ning on skaaleritav, võttes arvesse organisatsiooni kasvu ja muutusi.

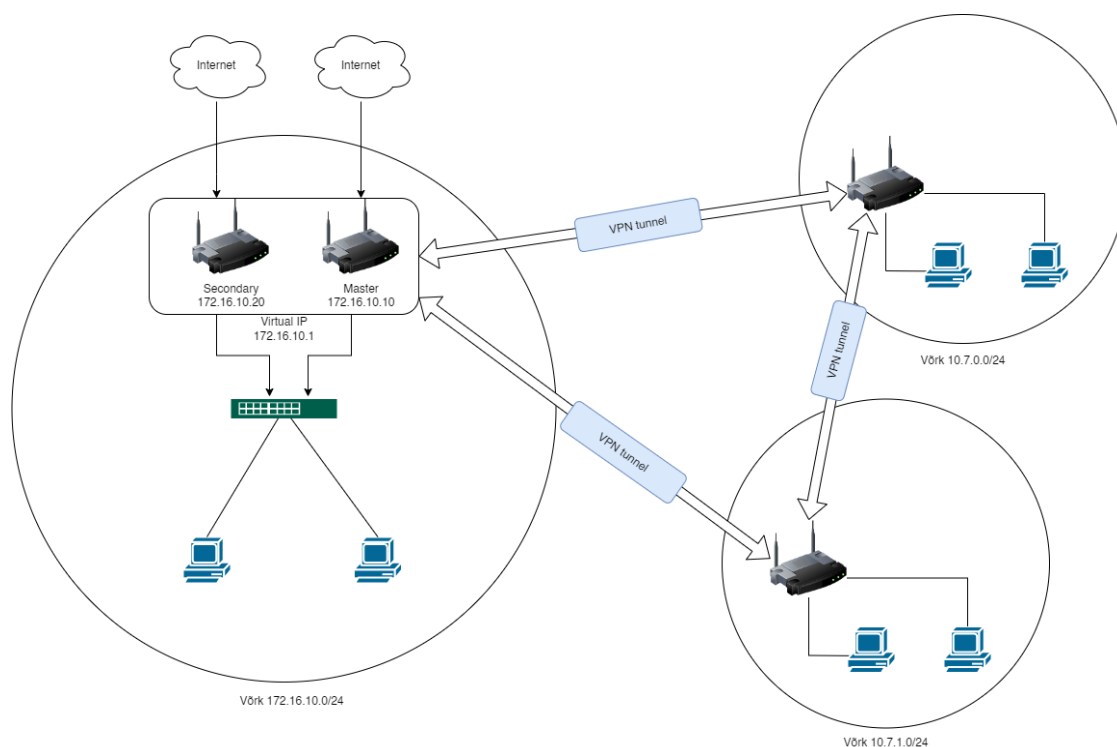
3.3 Kasutatavad tehnoloogiad

Selles peatükis antakse ülevaade peamistest tehnoloogiatest, mida kasutatakse kõrgekäideldava mitmepoolse VPN-teenuse projekti elluviimisel.

- Virtuaalne IP (*Internet Protocol*)-tehnoloogia kahe pfSense seadme klasterdamiseks.

Kõrgkäideldavuse seadistamiseks projektis kasutatakse virtuaalse IP-tehnoloogiat, mis võimaldab luua klasterduse kahe pfSense seadme vahel. See tagab automaatse ülemineku seadmete vahel rikke korral, tagades VPN-teenuse katkematu töö. Lahenduses kasutatakse ka CARP (*Common Address Redundancy Protocol*) protokoll, mis võimaldab virtuaalse IP-aadressi ühist kasutamist kahe pfSense seadme vahel. [22]

Võrgu topoloogia illustatsioon on esitatud allpool (vt Joonis 5).

Joonis 5. Topoloogia.

- Virtuaalse privaatvõrgu tehnoloogia rakendamine OpenVPN abil.

OpenVPN kasutatakse selle projekti raames põhivõrguühenduse (VPN) protokollina. OpenVPN on võimas ja paindlik avatud lähtekoodiga VPN-tehnoloogia, mis võimaldab luua turvalisi ja usaldusväärseid VPN-ühendusi. Oluliseks eeliseks OpenVPN-i puhul on selle ühilduvus erinevate platvormide ja seadmetega, mis lihtsustab integreerimist Teltonika 4G ruuterite ja teiste kliendiseadmetega [23].

- Serverite jälgimis- ja haldussüsteem.

Ettevõttesisest serverite jälgimis- ja haldussüsteemi kasutatakse VPN-serveri ja pfSense-seadmete töö jälgimiseks. See võimaldab SNMP (*Simple Network Management Protocol*) protokollil abil jälgida serveri jõudlust, koormust ja muid serveri parameetreid reaalajas. Anomaaliatest või võimalikest probleemidest teavitamine võimaldab kiiret reageerimist intsidentidele ja tagab VPN-teenuse kõrgkäideldavuse. Tõhusa jälgimissüsteemi kasutamine aitab õigeaegselt tuvastada ja lahendada probleeme, mis omakorda tagab VPN-serverite usaldusväärsuse ja stabiilsuse. [24]

- Andmete varundamine ja taastamine.

Andmete usaldusväärsuse ja kättesaadavuse tagamiseks soovitatakse kasutada andmete varundamise ja taastamise süsteeme, et minimeerida andmete kadumise või kahjustamise riski. See võib hõlmata serveri konfiguratsioonifailide, sertifikaatide, turvavõtmete ja muude kriitiliste andmete regulaarset varundamist. Häirete korral või andmete kaotuse korral võimaldab see kiiresti taastada VPN-teenuse toimimise. [25]

- OpenVPN-i haldus- ja konfiguratsioonivahendid.

OpenVPNi haldamise ja seadistamise lihtsustamiseks võib kasutada spetsiaalseid tööriistu ja platvorme nagu pfSense-si OpenVPN Server GUI (*Graphical User Interface*). See pakub graafilist kasutajaliidest ja integreeritud tööriistu serveri seadistamiseks, kasutajate haldamiseks, monitoorimiseks jne. [26]

- Mitmepoolse tehnoloogia OpenVPNi seadistamiseks.

Mitmepoolse tehnoloogia valik sellele projektile põhineb andmete turvalisuse tagamisel krüpteeritud tunnelite kaudu, võimalusel seadmete omavaheliseks suhtlemiseks klientide võrkudes ressursside tõhusaks kasutamiseks, ühilduvusel Teltonika ruuteritega, toel OpenVPNi ning võrgu mastaapsusel [27]. See teeb lahenduse veelgi paindlikumaks, kohandavamaks ja vastavaks võrgu infrastruktuuri, OpenVPN-i serverite ja klientseadmete nõuetele.

Samuti on oluline kavandada IP-aadresside jaotust kogu projekti raames. Tabel 2 sisaldab näidet erinevate seadmete ja võrgusegmentide jaoks kasutatavatest IP-aadressidest. Selle

teabe põhjal saab kavandada ja seadistada VPN-ühendusi serverite ja klientide vahel ning tagada korrektne liikluse marsuutimine.

Tabel 3 sisaldab hindu seadmete ja teenuste kohta, mis on vajalikud selle töö teostamiseks.

Tabel 2. Seadme teave: nimi, tüüp, IP-aadress ja võrguaadress.

Nimi	Klass	IP	Võrgu aadress
pfsense_main	IP	172.16.10.10 (LAN (Local Area Network))	
	IP	192.168.1.2 (SYNC)	
pfsense_secondary	IP	172.16.10.20 (LAN)	
	IP	192.168.1.3 (SYNC)	
pfsense_cluster	IP	172.16.10.1 (LAN)	
pfsense_network	Võrk		172.16.10.0/24 (LAN)
	Võrk		192.168.1.0/24 (SYNC)
client_1_network	Võrk		10.7.0.0/24
client_2_network	Võrk		10.7.1.0/24
vpn_tunnel_network	Võrk		192.168.23.0/24

Tabel 3. Eelarve: seade nimi, arv, hind.

Nimi	Arv	Hind (EUR)
Netgate 1100 (pfSense)	2	240+KM (Käibemaks)
Teltonika RUT240	2	170+KM
	Hind kokku	820+KM

4 Lahenduse loomine

Käesoleva peatükis annab autor ülevaate lahenduse loomisest rakendades probleemi analüüsil saadud tulemusi. Peatükis käsitletakse serveri seadistamist ja sellele järgnevat testimist.

4.1 Serveri seadistamine

Serveri seadistamine algab eelseadistustega, kus käsitletakse vajalikke protsesse ja samme, mis tuleb enne serveri põhiseadistamist teha. Seejärel keskendutakse kõrgkäideldavuse seadistamisele, mis on oluline meie mitmepoolse VPN-teenuse jaoks. Järgnevalt kirjeldatakse VPN serveri seadistamist, esitades detailsed juhised serveri VPN-funktsioonide seadistamiseks. Viimasena kirjeldatakse logide kogunemise seadistamist, mille eesmärk on aidata haldamisel ja tõrkeotsingul.

4.1.1 Eelseadistused

Joonis 6 illustreerib tule müüri esialgset seadistamist, kus esimeses etapis on esitatud ruuteri hostinimi (*firewall-a*), domeen ning DNS (*Domain Name System*)-serverid. Valitud DNS-aadressid 8.8.8.8 (*Google*'i avalik DNS-server) ja 1.1.1.1 (*Cloudflare*'i avalik DNS-server) tagavad kiire ja turvalise domeeninimede lahendamise teenuse. DNS serverite ümberkirjutamine on lubatud, et võimaldada kasutajatel muuta ruuteri vaike-DNS-servereid vastavalt oma vajadustele, näiteks turvalisuse suurendamiseks.

Wizard / pfSense Setup / General Information ?

Step 2 of 9

General Information

On this screen the general pfSense parameters will be set.

Hostname	<input type="text" value="firewall-a"/> <small>EXAMPLE: myserver</small>
Domain	<input type="text" value="geller.ee"/> <small>EXAMPLE: mydomain.com</small>
<small>The default behavior of the DNS Resolver will ignore manually configured DNS servers for client queries and query root DNS servers directly. To use the manually configured DNS servers below for client queries, visit Services > DNS Resolver and enable DNS Query Forwarding after completing the wizard.</small>	
Primary DNS Server	<input type="text" value="8.8.8.8"/>
Secondary DNS Server	<input type="text" value="1.1.1.1"/>
Override DNS	☒ <small>Allow DNS servers to be overridden by DHCP/PPP on WAN</small>

[» Next](#)

Joonis 6. Ruuteri konfigureerimine: Põhi informatsiooni täitmine.

Joonis 7 kujutab järgmise sammuna tulemüüri eelseadistamisel ajaserveri seadistamist. Ajaserver on oluline tulevaste SNMP rakenduste jaoks, et näha täpset aega, millal ilmnevad vead või probleemid võrgus. Selle abil saab tagada parema võrgu monitoorimise ja haldamise, samuti võimaldab ajaserver kiiret ja täpset reageerimist võrguprobleemidele.

Wizard / pfSense Plus Setup / Time Server Information

Step 3 of 9

Time Server Information

Please enter the time, date and time zone.

Time server hostname	<input type="text" value="2.pfsense.pool.ntp.org"/> <small>Enter the hostname (FQDN) of the time server.</small>
Timezone	<input type="text" value="Europe/Tallinn"/>

[» Next](#)

Joonis 7. Ruuteri konfigureerimine: Ajaserveri määramine.

Joonis 8 kujutab tulemüüri eelseadistamise protsessis WAN (*Wide Area Network*)-ühenduse seadistamist. DHCP (*Dynamic Host Configuration Protocol*) seadistuse abil saab tulemüür automaatselt IP-aadressi, alamvõrgu maski, võrguvärava ja DNS-serveri teabe Telia poolt, tagades sujuva ja stabiilse Interneti-ühenduse.

Wizard / pfSense Plus Setup / Configure WAN Interface

Step 4 of 9

Configure WAN Interface

On this screen the Wide Area Network information will be configured.

SelectedType:

Joonis 8. Ruuteri konfigureerimine: WAN-ühenduse seadistamine.

Joonis 9 kujutab tulemüüri eelseadistamise protsessis LAN-ühenduse seadistamist. Sarnaselt on konfiguratsioon läbi viidud teises ruuteris, kus on määratud IP aadressiks 172.16.10.20, kasutades sama alavõrgu maski (/24).

Wizard / pfSense Plus Setup / Configure LAN Interface

Step 5 of 9

Configure LAN Interface

On this screen the Local Area Network information will be configured.

LAN IP Address:

Type dhcp if this interface uses DHCP to obtain its IP address.

Subnet Mask:

[Next](#)

Joonis 9. Ruuteri konfigureerimine: LAN-ühenduse seadistamine.

Joonis 10 kujutab tulemüüri seadistamise protsessis määratud turvareeglite ülevaadet WAN-pordi jaoks. Vajalikud on kaks eraldi reeglit, et tagada juurdepääs SNMP-logidele, kaugjuurdepääs WEB GUI-le ja OpenVPN-i kasutamine.

Firewall / Rules / WAN

Floating **WAN** LAN SYNC OpenVPN

Rules (Drag to Change Order)

☐	States	Protocol	Source	Port	Destination	Port	Gateway	Queue	Schedule	Description	Actions
☐	✓	0/0 B	IPv4 UDP	xxx.xxx.xxx.xxx *	WAN address	161 (SNMP)	*	none		from server room SNMP on WAN	
☐	✓	0/0 B	IPv4 UDP	xxx.xxx.xxx.xxx *	WAN address	161 (SNMP)	*	none		from HO SNMP on WAN	
☐	✓	0/0 B	IPv4 UDP	xxx.xxx.xxx.xxx *	WAN address	443 (HTTPS)	*	none		from HO management on WAN	
☐	✓	0/0 B	IPv4 UDP	*	*	1194 (OpenVPN)	*	none		openvpn lahti	

↑ Add ↓ Add Delete Save + Separator

Joonis 10. Tulemüüri WAN reeglid.

4.1.2 Kõrgkäideldavuse seadistamine

Joonis 11 kujutab protsessi, kus aktiveeritakse SYNC-port ja määratakse sellele IP-aadress. Teisele ruuterile määratakse selle SYNC-pordi jaoks IP-aadress 192.168.1.3.

SYNC-pordi konfigureerimine võimaldab ruuteritel seadistusi omavahel sünkroniseerida.

Interfaces / SYNC (pcn2)

General Configuration

Enable Enable interface

Description SYNC
Enter a description (name) for the interface here.

IPv4 Configuration Type Static IPv4

IPv6 Configuration Type None

MAC Address
This field can be used to modify ("spoof") the MAC address of this interface. Enter a MAC address in the following format: xx:xx:xx:xx:xx:xx or leave blank.

MTU
If this field is blank, the adapter's default MTU will be used. This is typically 1500 bytes but can vary in some circumstances.

MSS
If a value is entered in this field, then MSS clamping for TCP connections to the value entered above minus 40 for IPv4 (TCP/IPv4 header size) and minus 60 for IPv6 (TCP/IPv6 header size) will be in effect.

Speed and Duplex Default (no preference, typically autoselect)
Explicitly set speed and duplex mode for this interface. WARNING: MUST be set to autoselect (automatically negotiate speed) unless the port this interface connects to has its speed and duplex forced.

Static IPv4 Configuration

IPv4 Address 192.168.1.2 / 24

IPv4 Upstream gateway None [+ Add a new gateway](#)
If this interface is an Internet connection, select an existing Gateway from the list or add a new one using the "Add" button. On local area network interfaces the upstream gateway should be "none". Selecting an upstream gateway causes the firewall to treat this interface as a WAN type interface. Gateways can be managed by [clicking here](#).

Joonis 11. SYNC pordi sisse lülitamine ja aadressi seadistamine.

Joonis 12 kujutab SYNC-pordi jaoks seadistatud turvareeglite ülevaadet, mis on vajalikud kahe tulemüüri vahelise sünkroniseerimise toimimise tagamiseks. Nende turvareeglite abil lubatakse sünkroniseerimisliiklus kahe ruuteri vahel.

Firewall / Rules / SYNC

Floating WAN LAN **SYNC**

Rules (Drag to Change Order)

☐	States	Protocol	Source	Port	Destination	Port	Gateway	Queue	Schedule	Description	Actions
☐	☒	0/0 B	IPv4 TCP	SYNC net	*	SYNC address	443 (HTTPS)	*	none	Allow configuration synchronization	
☐	☒	0/0 B	IPv4 PFSYNC	SYNC net	*	*	*	*	none	Allow state synchronization	
☐	☒	0/0 B	IPv4 ICMP any	SYNC net	*	SYNC net	*	*	none	Allow ICMP echo (ping) for Diagnostics	

Joonis 12. SYNC pordi reeglid.

Joonis 13 kujutab HA (*High Availability*) sünkroniseerimise aktiveerimise seadistamist, kus määratakse port, mille kaudu sünkroniseerimine toimub (SYNC port projekti olukorras) ja teise tulemüüri SYNC IP-aadress. HA sünkroniseerimise seadistamine võimaldab tagada ruuterite töökindluse ja katkematu võrguteenuse pakkumise, kuna ühe ruuteri rikke korral võtab teine ruuter automaatselt üle võrgu haldamise ja töö.

Sama seadistus on tehtud ka teises tulemüüris.

System / High Availability Sync

State Synchronization Settings (pfsync)

Synchronize states pfsync transfers state insertion, update, and deletion messages between firewalls.
 Each firewall sends these messages out via multicast on a specified interface, using the PFSYNC protocol (IP Protocol 240). It also listens on that interface for similar messages from other firewalls, and imports them into the local state table.
 This setting should be enabled on all members of a failover group.
 Clicking "Save" will force a configuration sync if it is enabled! (see Configuration Synchronization Settings below)

Synchronize Interface
 If Synchronize States is enabled this interface will be used for communication.
 It is recommended to set this to an interface other than LAN! A dedicated interface works the best.
 An IP must be defined on each machine participating in this failover group.
 An IP must be assigned to the interface on any participating sync nodes.

pfsync Synchronize Peer IP
 Setting this option will force pfsync to synchronize its state table to this IP address. The default is directed multicast.

Joonis 13. HA seadistamine.

Joonis 14 kujutab XMLRPC (*XML (Extensible Markup Language) Remote procedure call*) sünkroniseerimise seadistamist. Seda seadistust on vaja ainult peamise tulemüüri jaoks. Määratakse seadme aadress, millega peamise seadme konfiguratsioon sünkroniseeritakse, kasutaja, kelle kaudu ühendus toimub, ning sünkroniseeritavad seadistused.

Configuration Synchronization Settings (XMLRPC Sync)

Synchronize Config to IP

Enter the IP address of the firewall to which the selected configuration sections should be synchronized.

XMLRPC sync is currently only supported over connections using the same protocol and port as this system - make sure the remote system's port and protocol are set accordingly!
Do not use the Synchronize Config to IP and password option on backup cluster members!

Remote System Username

Enter the webConfigurator username of the system entered above for synchronizing the configuration.
Do not use the Synchronize Config to IP and username option on backup cluster members!

Remote System Password

Enter the webConfigurator password of the system entered above for synchronizing the configuration.
Do not use the Synchronize Config to IP and password option on backup cluster members!

Synchronize admin synchronize admin accounts and autoupdate sync password.
By default, the admin account does not synchronize, and each node may have a different admin password.
This option automatically updates XMLRPC Remote System Password when the password is changed on the Remote System Username account.

Select options to sync

- User manager users and groups
- Authentication servers (e.g. LDAP, RADIUS)
- Certificate Authorities, Certificates, and Certificate Revocation Lists
- Firewall rules
- Firewall schedules
- Firewall aliases
- NAT configuration
- IPsec configuration
- OpenVPN configuration (Implies CA/Cert/CRL Sync)
- DHCP Server settings
- DHCP Relay settings
- DHCPv6 Relay settings
- WoL Server settings
- Static Route configuration
- Virtual IPs
- Traffic Shaper configuration
- Traffic Shaper Limiters configuration

Joonis 14. XMLRPC süngi seadistamine.

Joonis 15 kujutab CARP (*Common Address Redundancy Protocol*) tüüpi virtuaalse IP-aadressi seadistamist LAN võrgu jaoks. CARP võimaldab mitmel ruuteril jagada ühist IP-aadressi, et tagada ühtlane koormuse jaotamine ja kõrgkäideldavus.

Firewall / Virtual IPs / Edit

Edit Virtual IP

Type IP Alias CARP Proxy ARP Other

Interface

Address type

Address(es) /

The mask must be the network's subnet mask. It does not specify a CIDR range.

Virtual IP Password

Enter the VHID group password. Confirm

VHID Group

Enter the VHID group that the machines will share.

Advertising frequency

Base Skew

The frequency that this machine will advertise. 0 means usually master. Otherwise the lowest combination of both values in the cluster determines the master.

Description

A description may be entered here for administrative reference (not parsed).

Joonis 15. Virtuaal IP seadistamine klatri jaoks.

Joonis 16 kujutab peamise pfSense ruuteri staatust, samas kui Joonis 17 näitab teise ruuteri staatust. Nendelt ekraanipiltidelt on näha, et peamine ruuter on määratud kui "MASTER" ja teisejärguline ruuter kui "BACKUP".

See konfiguratsioon tagab, et kui peamine ruuter peaks ebaõnnestuma, siis teine ruuter võtab automaatselt töö üle ja hoiab võrguühenduse stabiilsena.

Status / CARP

CARP Interfaces

CARP Interface	Virtual IP	Status
WAN@200	192.168.1.250/24	▶ MASTER
LAN@201	172.16.10.1/24	▶ MASTER

Joonis 16. CARP staatus peatulemüüris.

Status / CARP

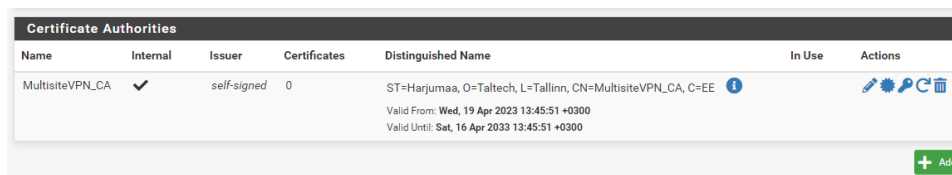
CARP Interfaces

CARP Interface	Virtual IP	Status
WAN@200	192.168.1.250/24	⏸ BACKUP
LAN@201	172.16.10.1/24	⏸ BACKUP

Joonis 17. CARP staatus teises tulemüüris.

4.1.3 VPN serveri seadistamine

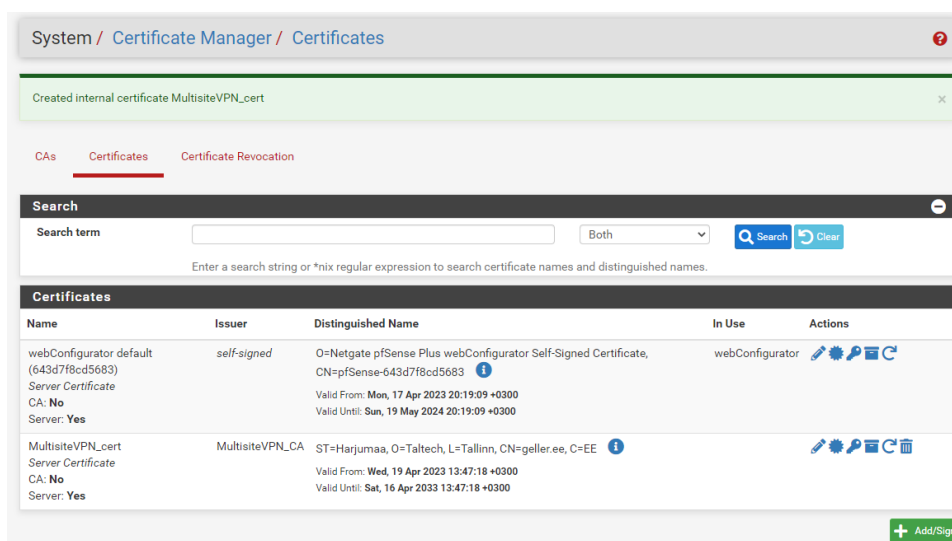
Joonis 18 kujutab loodud CA (*Certificate Authority*) sertifikaati, mis on vajalik OpenVPN-serveri seadistamiseks. CA-sertifikaat võimaldab luua turvalise krüpteeritud ühenduse serveri ja klientide vahel, tagades andmete privaatsuse turvalisuse VPN-ühenduse kaudu.

Name	Internal	Issuer	Certificates	Distinguished Name	In Use	Actions
MultisiteVPN_CA	✓	self-signed	0	ST=Harjumaa, O=Taltech, L=Tallinn, CN=MultisiteVPN_CA, C=EE Valid From: Wed, 19 Apr 2023 13:45:51 +0300 Valid Until: Sat, 16 Apr 2023 13:45:51 +0300		

Joonis 18. OpenVPN serveri seadistamine: Sertifitseerimisasutuse loomine.

Joonis 19 kujutab loodud serveri sertifikaati, mis on samuti vajalik OpenVPN-serveri seadistamiseks. Serveri sertifikaat on oluline komponent turvalise krüpteeritud ühenduse loomisel klientide ja VPN-serveri vahel.

System / Certificate Manager / Certificates

Created internal certificate MultisiteVPN_cert

CA: No
Server: Yes

Name	Issuer	Distinguished Name	In Use	Actions
webConfigurator default (643d7f8cd5683) Server Certificate CA: No Server: Yes	self-signed	O=Netgate pfSense Plus webConfigurator Self-Signed Certificate, CN=pfSense-643d7f8cd5683 Valid From: Mon, 17 Apr 2023 20:19:09 +0300 Valid Until: Sun, 19 May 2024 20:19:09 +0300	webConfigurator	
MultisiteVPN_cert Server Certificate CA: No Server: Yes	MultisiteVPN_CA	ST=Harjumaa, O=Taltech, L=Tallinn, CN=geller.ee, C=EE Valid From: Wed, 19 Apr 2023 13:47:18 +0300 Valid Until: Sat, 16 Apr 2023 13:47:18 +0300		

Joonis 19. OpenVPN serveri seadistamine: Serveri sertifikaadi loomine.

Joonis 20 ja lisas 2 toodud joonised kujutavad kõik OpenVPN-serveri seadistusi. Serverile on antud kirjeldus, määratud on serveri tüüp (*peer-to-peer* (SSL/TLS)), mis on vajalik ühendamiseks kaugruuteritega, mis toimivad klientidena. Samuti on määratud CA ja serveri sertifikaadid, VPN-tunneli jaoks eraldatud võrgu aadress, kohalik võrk, millele VPN-kliendid ligi pääsevad ja kaugvõrgud, millele on samuti juurdepääs olemas. VPN-klientide vaheline suhtlus on lubatud. Valiku *Advanced settings* alt on lisatud käsk "push route 10.7.0.0 255.255.0.0", mis määrab marsruudi VPN-klientidele, et tagada võrgu side kohalike ja kaugvõrkude vahel.

VPN / OpenVPN / Servers / Edit

Servers Clients Client Specific Overrides Wizards Client Export Client Import

General Information

Description Multisite VPN
A description of this VPN for administrative reference.

Disabled Disable this server
Set this option to disable this server without removing it from the list.

Unique VPN ID Server 1 (ovpns1)

Mode Configuration

Server mode Peer to Peer (SSL/TLS)

DCO Enable Data Channel Offload (DCO) for this instance
When set, OpenVPN will use data channel offload for increased performance. Certain restrictions apply.

Device mode tun - Layer 3 Tunnel Mode
tun mode carries IPv4 and IPv6 (OSI layer 3) and is the most common and compatible mode across all platforms.
tap mode is capable of carrying 802.3 (OSI Layer 2.)

Endpoint Configuration

Protocol UDP on IPv4 only

Interface WAN
The interface or Virtual IP address where OpenVPN will receive client connections.

Local port 1194
The port used by OpenVPN to receive client connections.

Joonis 20. OpenVPN serveri seadistamine: üldine informatsioon, režiimi määramine, lõpp-punkti konfiguratsioon.

4.1.4 Logide kogunemise seadistamine

Joonis 21 kujutab SNMP seadistusi, mille puhul on kasutusel SNMPv2. Kuigi SNMPv3 pakub täiustatud turvaomadusi, on selles kontekstis valitud kasutada SNMPv2 versiooni. Selle põhjuseks on asjaolu, et juurdepääs toimub ainult serveriruumist ja peakontorist, mis piirab oluliselt võimalikke turvariske. Lisaks on projekt ajutine, mistõttu on piisav muuta ainult *Read Community String*-i standardseadistust.

Services / SNMP ?

SNMP Daemon

Enable Enable the SNMP Daemon and its controls

SNMP Daemon Settings

Polling Port
Enter the port to accept polling events on (default 161).

System Location

System Contact

Read Community String
The community string is like a password, restricting access to querying SNMP to hosts knowing the community string. Use a strong value here to protect from unauthorized information disclosure.

SNMP Traps Enable

Enable Enable the SNMP Trap and its controls

SNMP Modules

SNMP modules

- MibII
- Netgraph
- PF
- Host Resources
- UCD
- Regex

Interface Binding

Internet Protocol

Bind Interfaces
WAN
LAN
Localhost

Joonis 21. SNMP seadistus.

4.2 Testimine

Käesolev alapeatükk hõlmab OpenVPN-i ja kõrgkäideldavuse testimist. OpenVPN-i testimise eesmärk on veenduda, et kõik tehtud seadistused on korrektselt paigas ja toimivad ettenähtud viisil. Kõrgkäideldavuse testimise eesmärk on kontrollida süsteemi võimet toime tulla erinevate olukordadega, tagades samal ajal teenuse järjepidevuse.

4.2.1 OpenVPN-i testimine

Joonis 22 näitab, kuidas toimub OpenVPN-kliendi seadistamine Teltonika RUT240 4G ruuteril. Selles etapis on konfigureeritud vajalikud parameetrid, et luua ühendus OpenVPN-serveriga.

MAIN SETTINGS: SERVROOM

Enable off on

Enable external Services off on

Enable OpenVPN config from file off on

OpenVPN configuration file firewall-UDP4-1194-osakond1-viscosity-config.o... X

Upload OpenVPN authentication files off on

Joonis 22. Kliendi poolt VPN ühenduse seadistamine.

Joonis 23 kujutab Teltonika RUT240 4G ruuterit, mis on edukalt ühendatud VPN-serveriga. Ekraanipilt näitab ruuteri olekut ja teavet, mis kinnitab, et VPN-ühendus on loodud ja töötab nõuetekohaselt.

OPENVPN CONFIGURATION

TUNNEL NAME	ROLE	STATUS	
client_ServRoom	client	Connected	☒ off on

Joonis 23. Klient ühendatud VPN serverile.

Joonis 24 kujutab OpenVPN-serveri staatust, mis näitab, et mõlemad kliendid on edukalt ühendatud.

Status / OpenVPN ☰ 📄 📅 ?

ovpns1: Multisite VPN UDP4:1194 / Client Connections: 2

Common Name	Real Address	Virtual Address	Last Change	Bytes Sent	Bytes Received	Cipher	Actions
osakond2	10.41.67.18:24182	192.168.23.2	2023-04-21 20:54:22	4 KiB	53 KiB	AES-256-GCM	✕ ✕
osakond1	87.119.186.167:6854	192.168.23.3	2023-04-21 20:52:04	5 KiB	6 KiB	AES-256-GCM	✕ ✕

✓ ↻ 🔍

Joonis 24. OpenVPN status serveris.

Joonis 25 ja Joonis 26 näitavad, et ping päringud serveri lokaalsest võrgust jõuavad edukalt VPN-klientide kohalike võrkudeni.

```
C:\Users\server>ping 10.7.0.102

Pinging 10.7.0.102 with 32 bytes of data:
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=5ms TTL=127
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=5ms TTL=127
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=6ms TTL=127
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=7ms TTL=127

Ping statistics for 10.7.0.102:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
    Approximate round trip times in milli-seconds:
        Minimum = 5ms, Maximum = 7ms, Average = 5ms
```

Joonis 25. Ping päring serveri ruumist 1 osakonnale tulemus.

```
C:\Users\server>ping 10.7.1.1

Pinging 10.7.1.1 with 32 bytes of data:
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=6ms TTL=127
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=6ms TTL=127
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=5ms TTL=127
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=12ms TTL=127

Ping statistics for 10.7.1.1:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
    Approximate round trip times in milli-seconds:
        Minimum = 5ms, Maximum = 12ms, Average = 7ms
```

Joonis 26. Ping päring serveri ruumist 2 osakonnale tulemus.

Joonis 27 ja Joonis 28 näitavad, et ühe VPN-kliendi lokaalsest võrgust saadetud ping päringud jõuavad edukalt nii VPN-serveri lokaalse võrku kui ka teise VPN-kliendi lokaalse võrku.

```
C:\Users\daniel>ping 10.7.1.1
```

```
Pinging 10.7.1.1 with 32 bytes of data:
```

```
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=8ms TTL=127
```

```
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=6ms TTL=127
```

```
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=5ms TTL=127
```

```
Reply from 10.7.1.1: bytes=32 time=7ms TTL=127
```

```
Ping statistics for 10.7.1.1:
```

```
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
```

```
Approximate round trip times in milli-seconds:
```

```
    Minimum = 5ms, Maximum = 8ms, Average = 6ms
```

Joonis 27. Ping päring 1 osakonnast 2 osakonnale tulemus.

```
C:\Users\daniel>ping 172.16.10.50
```

```
Pinging 172.16.10.50 with 32 bytes of data:
```

```
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=6ms TTL=127
```

```
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=9ms TTL=127
```

```
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=11ms TTL=127
```

```
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=5ms TTL=127
```

```
Ping statistics for 172.16.10.50:
```

```
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
```

```
Approximate round trip times in milli-seconds:
```

```
    Minimum = 5ms, Maximum = 11ms, Average = 7ms
```

Joonis 28. Ping päring 1 osakonnast serveri ruumile tulemus.

Joonis 29 ja Joonis 30 näitavad, et teise VPN-kliendi lokaalsest võrgust saadetud ping päringud jõuavad edukalt nii VPN-serveri lokaalsesse võrku kui ka esimese VPN-kliendi lokaalsesse võrku.

```
C:\Users\daniel>ping 10.7.0.102
```

```
Pinging 10.7.0.102 with 32 bytes of data:
```

```
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=6ms TTL=127
```

```
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=10ms TTL=127
```

```
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=7ms TTL=127
```

```
Reply from 10.7.0.102: bytes=32 time=6ms TTL=127
```

```
Ping statistics for 10.7.0.102:
```

```
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
```

```
Approximate round trip times in milli-seconds:
```

```
    Minimum = 6ms, Maximum = 10ms, Average = 7ms
```

Joonis 29. Ping päring 2 osakonnast 1 osakonnale tulemus.

```

C:\Users\daniel>ping 172.16.10.50
Pinging 172.16.10.50 with 32 bytes of data:
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=6ms TTL=127
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=8ms TTL=127
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=7ms TTL=127
Reply from 172.16.10.50: bytes=32 time=7ms TTL=127

Ping statistics for 172.16.10.50:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
    Minimum = 6ms, Maximum = 8ms, Average = 7ms

```

Joonis 30. Ping päring 2 osakonnast serveri ruumile tulemus.

4.2.2 Kõrgkäteldavuse testimine

Joonis 31 kujutab kõrgkäteldavuse testimist. Alustuseks tehti ping päring klatri IP-aadressile. Mõne aja pärast lülitati pearuuter välja, mille järel mõned sekundit hiljem hakkas teine ruuter tööle kui *MASTER*.

```

C:\Users\server>ping 172.16.10.1 -t

Pinging 172.16.10.1 with 32 bytes of data:
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time=2ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Request timed out.
Request timed out.
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time=2ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time=1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64
Reply from 172.16.10.1: bytes=32 time<1ms TTL=64

Ping statistics for 172.16.10.1:
    Packets: Sent = 12, Received = 12, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
    Minimum = 0ms, Maximum = 2ms, Average = 0ms
Control-C
^C

```

← Master pfsense turned off

Joonis 31. HA testimine. Ping päring klastrile.

5 Tulemused ja edasiarenduse võimalused

Käesoleva töö raames on rakendatud kõrgkäideldav mitmepoolne VPN-teenus seadmeid ja tarkvara tarniva ettevõtte näitel, mis tagab turvalise ja usaldusväärse võrguühenduse erinevate asukohtade vahel ning aitab kaasa süsteemi stabiilsusele ja töökindlusele.

Edasiarenduse võimalused võivad hõlmata kõrgkäideldavusega klatri paigutamist erinevatesse geograafilistesse asukohtadesse. Sellise klatri loomine erinevates asukohtades võib tagada suurema töökindluse ja vähendada katkestuste mõju ettevõtte igapäevasele tegevusele.

Lisaks võib kaaluda täiendavate turvameetmete rakendamist VPN-teenuse jaoks, nagu näiteks tugevamad krüpteerimisalgoritmid, juurdepääsu kontrollimine või täiendavate autentimismeetodite kasutamine, et saavutada veelgi suuremat turvalisust, paindlikkust ja skaleeruvust.

6 Kokkuvõte

Käesoleva töö eesmärk oli välja töötada ja rakendada kõrgkäideldava mitmepoolse VPN-teenuse projekt seadmeid ja tarkvara tarniva ettevõtte näitel, et tagada turvaline ja usaldusväärne ühendus kaugkontorite ja keskse kontori vahel.

Selle eesmärgi saavutamiseks viidi läbi olemasolevate tehnoloogiate analüüs ning valiti projekti põhitehnoloogiateks OpenVPN ja pfSense, kasutades virtuaal-IP-d CARP protokolliga kõrgkäideldavuse klasteri loomiseks. Töö käigus käsitleti erinevaid projekti aspekte, nagu nõuete analüüs, tehnoloogiate valik, serveri- ja kliendiinfrastruktuuri rakendamine, süsteemi seadistamine ja testimine. Samuti uuriti võimalusi integreerimiseks täiendavate tehnoloogiate ja teenustega, nagu jälgimissüsteemid.

Töö tulemusena saavutati kõik seatud eesmärgid ning rakendati edukalt kõrgkäideldav mitmepoolne VPN-teenus. Saadud tulemused ja rakenduskogemus võivad olla kasulikud ettevõtetele ja võrgutehnoloogia valdkonna spetsialistidele, kes planeerivad võrguinfrastruktuuri rakendamist või moderniseerimist, samuti VPN-teenuste ja võrguturbega tegelevatele võrguarendajatele ja administraatoritele.

Kasutatud kirjandus

- [1] Tele2, „Mis on VPN ja millega seda süüakse?“, Tele2, 20 February 2017. [Võrgumaterjal]. Available: <https://tele2.ee/blogi/teletarkus/vpn>. [Kasutatud 15 February 2023].
- [2] „What Is High Availability?“, Cisco, [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.cisco.com/c/en/us/solutions/hybrid-work/what-is-high-availability.html#~high-availability-clusters-explained>. [Kasutatud 15 April 2023].
- [3] R. Araiza, „What is a VPN and why do organizations use them?“, Digital Guardian, 15 June 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.digitalguardian.com/blog/5-virtual-private-network-vpn-best-practices-2022>. [Kasutatud 15 April 2023].
- [4] C. McGuire, A. Zaman, D. Coulter ja J. Martinez, „Remote work using Azure VPN Gateway Point-to-site“, Microsoft, 14 February 2023. [Võrgumaterjal]. Available: <https://learn.microsoft.com/en-us/azure/vpn-gateway/work-remotely-support>. [Kasutatud 18 April 2023].
- [5] N. Drake, „What is a site-to-site VPN?“, techradar, [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.techradar.com/vpn/what-is-a-site-to-site-vpn>. [Kasutatud 18 April 2023].
- [6] M. Higgins, „What is a remote access VPN and how does it work?“, NordVPN, 6 October 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://nordvpn.com/ru/blog/remote-access-vpn/>. [Kasutatud 18 April 2023].
- [7] „Introducing Multi-Site and Site-to-Site VPN“, Meraki, 11 July 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://blog.meraki-go.com/2022/11/07/introducing-multi-site-and-site-to-site-vpn/>. [Kasutatud 19 April 2023].
- [8] Cloud Timeweb, „Что такое OpenVPN и для чего он нужен?“, Timeweb Cloud, 9 February 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://timeweb.cloud/blog/chto-takoe-openvpn-i-dlya-chego-on-nuzhen>. [Kasutatud 14 April 2023].
- [9] „What is OpenVPN?“, OpenVPN, [Võrgumaterjal]. Available: <https://openvpn.net/faq/what-is-openvpn/>. [Kasutatud 10 April 2023].
- [10] S. Mash, „OpenVPN VPN Protocol“, PrivacyHQ, [Võrgumaterjal]. Available: <https://privacyhq.com/documentation/openvpn-vpn-protocol/>. [Kasutatud 12 April 2023].
- [11] „What is L2TP/IPsec?“, ExpressVPN, [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.expressvpn.com/what-is-vpn/protocols/l2tp>. [Kasutatud 10 April 2023].
- [12] D. Crawford, „OpenVPN vs IKEv2 vs PPTP vs L2TP/IPSec vs SSTP - Ultimate Guide to VPN Encryption“, ProPrivacy, 30 June 2020. [Võrgumaterjal]. Available: <https://proprivacy.com/vpn/guides/vpn-encryption-the-complete-guide>. [Kasutatud 21 April 2023].
- [13] S. Mash, „L2TP VPN Protocol“, PrivacyHQ, [Võrgumaterjal]. Available: <https://privacyhq.com/documentation/l2tp-vpn-protocol/>. [Kasutatud 12 April 2023].
- [14] „What is PPTP?“, ExpressVPN, [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.expressvpn.com/what-is-vpn/protocols/pptp>. [Kasutatud 14 April 2023].

- [15] F. S. Perez, "A Framework for the Performance Analysis and," 01 June 2018. [Online]. Available: <https://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=7867&context=etd>. [Accessed 21 April 2023].
- [16] S. Mash, „PPTP VPN Protocol,“ PrivacyHQ, [Võrgumaterjal]. Available: <https://privacyhq.com/documentation/pptp-vpn-protocol/>. [Kasutatud 12 April 2023].
- [17] „What is WireGuard?,“ [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.websiterating.com/vpn/glossary/what-is-wireguard/>. [Kasutatud 14 April 2023].
- [18] S. Mash, „Wireguard VPN Protocol,“ PrivacyHQ, [Võrgumaterjal]. Available: <https://privacyhq.com/documentation/wireguard-vpn-protocol/>. [Kasutatud 12 April 2023].
- [19] P. Bischoff, „VPN protocols explained and compared,“ comparitech, 25 August 2021. [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.comparitech.com/vpn/protocols/>. [Kasutatud 5 May 2023].
- [20] D. Fincher, „The Advantages and Disadvantages of OpenVPN,“ SAP, 24 April 2019. [Võrgumaterjal]. Available: <https://blogs.sap.com/2019/04/24/the-advantages-and-disadvantages-of-openvpn/>. [Kasutatud 12 April 2023].
- [21] „OpenVPN – Pros and Cons,“ bobcares, 8 February 2019. [Võrgumaterjal]. Available: <https://bobcares.com/blog/openvpn-pros-and-cons/>. [Kasutatud 13 April 2023].
- [22] Netgate Docs, „Virtual IP Addresses,“ Netgate, 29 June 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://docs.netgate.com/pfsense/en/latest/firewall/virtual-ip-addresses.html>. [Kasutatud 17 April 2023].
- [23] „OpenVPN Compatibility,“ OpenVPN, [Võrgumaterjal]. Available: <https://openvpn.net/faq/openvpn-compatibility/>. [Kasutatud 23 April 2023].
- [24] J. Ellingwood, „An Introduction to SNMP (Simple Network Management Protocol),“ DigitalOcean, 18 August 2014. [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.digitalocean.com/community/tutorials/an-introduction-to-snmp-simple-network-management-protocol>. [Kasutatud 14 April 2023].
- [25] A. Thapa, „Why Should I Backup Data? What’s The Importance,“ TechNewsToday, 10 August 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.technewstoday.com/why-should-you-backup-data/>. [Kasutatud 15 April 2023].
- [26] „OpenVPN,“ Netgate, 2 August 2022. [Võrgumaterjal]. Available: <https://docs.netgate.com/pfsense/en/latest/vpn/openvpn/index.html>. [Kasutatud 22 April 2023].
- [27] „OpenVPN Site-to-Site Configuration Example with SSL/TLS,“ Netgate, 30 January 2023. [Võrgumaterjal]. Available: <https://docs.netgate.com/pfsense/en/latest/recipes/openvpn-s2s-tls.html>. [Kasutatud 20 April 2023].
- [28] M. Eddy, „PCMag,“ 21 February 2023. [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.pcmag.com/how-to/what-is-a-vpn-and-why-you-need-one>. [Kasutatud 15 April 2023].
- [29] R. Joyce, „How to best implement a VPN solution,“ itbusiness, 31 July 2002. [Võrgumaterjal]. Available: <https://www.itbusiness.ca/news/how-to-best-implement-a-vpn-solution/4391>. [Kasutatud 15 April 2023].

Lisa 1 – Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks¹

Mina, Daniel Geller

1. Annan Tallinna Tehnikaülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose "Kõrgkäideldava mitmepoolse VPN-teenuse rakendamine seadmeid ja tarkvara tarniva ettevõtte näitel", mille juhendaja on Kristiina Hakk
 - 1.1. reprodutseerimiseks lõputöö säilitamise ja elektroonse avaldamise eesmärgil, sh Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu digikogusse lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tallinna Tehnikaülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu digikogu kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. Olen teadlik, et käesoleva lihtlitsentsi punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest ning muudest õigusaktidest tulenevaid õigusi.

24.04.2023

¹ Lihtlitsents ei kehti juurdepääsupiirangu kehtivuse ajal vastavalt üliõpilase taotlusele lõputööle juurdepääsupiirangu kehtestamiseks, mis on allkirjastatud teaduskonna dekaani poolt, välja arvatud ülikooli õigus lõputööd reprodutseerida üksnes säilitamise eesmärgil. Kui lõputöö on loonud kaks või enam isikut oma ühise loomingulise tegevusega ning lõputöö kaas- või ühisautor(id) ei ole andnud lõputööd kaitsvale üliõpilasele kindlaksmääratud tähtjaks nõusolekut lõputöö reprodutseerimiseks ja avalikustamiseks vastavalt lihtlitsentsi punktidele 1.1. ja 1.2, siis lihtlitsents nimetatud tähtaja jooksul ei kehti.

Lisa 2 – OpenVPN serveri sätted

OpenVPN serveri seadistamine: krüptograafilised sätted.

Cryptographic Settings

TLS Configuration Use a TLS Key
A TLS key enhances security of an OpenVPN connection by requiring both parties to have a common key before a peer can perform a TLS handshake. This layer of HMAC authentication allows control channel packets without the proper key to be dropped, protecting the peers from attack or unauthorized connections. The TLS Key does not have any effect on tunnel data.

TLS Key

2048 bit OpenVPN static key

-----BEGIN OpenVPN Static key V1-----
a1af445423aa63dbe780e6942ccf26d6
Paste the TLS key here.
This key is used to sign control channel packets with an HMAC signature for authentication when establishing the tunnel.

TLS Key Usage Mode
In Authentication mode the TLS key is used only as HMAC authentication for the control channel, protecting the peers from unauthorized connections. Encryption and Authentication mode also encrypts control channel communication, providing more privacy and traffic control channel obfuscation.

TLS keydir direction
The TLS Key Direction must be set to complementary values on the client and server. For example, if the server is set to 0, the client must be set to 1. Both may be set to omit the direction, in which case the TLS Key will be used bidirectionally.

Peer Certificate Authority

Peer Certificate Revocation list No Certificate Revocation Lists defined. One may be created here: [System > Cert. Manager](#)

OCSF Check Check client certificates with OCSF

Server certificate

DH Parameter Length
Diffie-Hellman (DH) parameter set used for key exchange. ⓘ

ECDH Curve
The Elliptic Curve to use for key exchange.
The curve from the server certificate is used by default when the server uses an ECDSA certificate. Otherwise, secp384r1 is used as a fallback.

Data Encryption Algorithms

<ul style="list-style-type: none">AES-128-CBC (128 bit key, 128 bit block)AES-128-CFB (128 bit key, 128 bit block)AES-128-CFB1 (128 bit key, 128 bit block)AES-128-CFB8 (128 bit key, 128 bit block)AES-128-GCM (128 bit key, 128 bit block)AES-128-OFB (128 bit key, 128 bit block)AES-192-CBC (192 bit key, 128 bit block)AES-192-CFB (192 bit key, 128 bit block)AES-192-CFB1 (192 bit key, 128 bit block)AES-192-CFB8 (192 bit key, 128 bit block)	<ul style="list-style-type: none">AES-256-GCM (256 bit key, 128 bit block)AES-128-GCM (128 bit key, 128 bit block)CHACHA20-POLY1305 (256 bit key, stream cipher)
---	--

Available Data Encryption Algorithms
Click to add or remove an algorithm from the list

Allowed Data Encryption Algorithms. Click an algorithm name to remove it from the list

The order of the selected Data Encryption Algorithms is respected by OpenVPN. This list is ignored in Shared Key mode. ⓘ

Fallback Data Encryption Algorithm
The Fallback Data Encryption Algorithm used for data channel packets when communicating with clients that do not support data encryption algorithm negotiation (e.g. Shared Key). This algorithm is automatically included in the Data Encryption Algorithms list.

Auth digest algorithm
The algorithm used to authenticate data channel packets, and control channel packets if a TLS Key is present.
When an AEAD Encryption Algorithm mode is used, such as AES-GCM, this digest is used for the control channel only, not the data channel.
The server and all clients must have the same setting. While SHA1 is the default for OpenVPN, this algorithm is insecure.

Hardware Crypto

Certificate Depth
When a certificate-based client logs in, do not accept certificates below this depth. Useful for denying certificates made with intermediate CAs generated from the same CA as the server.

Client Certificate Key Usage Validation Enforce key usage
Verify that only hosts with a client certificate can connect (EKU: "TLS Web Client Authentication").

OpenVPN serveri seadistamine: tunneli sätted.

Tunnel Settings	
IPv4 Tunnel Network	<input type="text" value="192.168.23.0/24"/> <small>This is the IPv4 virtual network or network type alias with a single entry used for private communications between this server and client hosts expressed using CIDR notation (e.g. 10.0.8.0/24). The first usable address in the network will be assigned to the server virtual interface. The remaining usable addresses will be assigned to connecting clients. A tunnel network of /30 or smaller puts OpenVPN into a special peer-to-peer mode which cannot push settings to clients. This mode is not compatible with several options, including DCO, Exit Notify, and Inactive.</small>
IPv6 Tunnel Network	<input type="text"/> <small>This is the IPv6 virtual network or network type alias with a single entry used for private communications between this server and client hosts expressed using CIDR notation (e.g. fe80::/64). The ::1 address in the network will be assigned to the server virtual interface. The remaining addresses will be assigned to connecting clients.</small>
Redirect IPv4 Gateway	☐ Force all client-generated IPv4 traffic through the tunnel.
Redirect IPv6 Gateway	☐ Force all client-generated IPv6 traffic through the tunnel.
IPv4 Local network(s)	<input type="text" value="172.16.10.0/24"/> <small>IPv4 networks that will be accessible from the remote endpoint. Expressed as a comma-separated list of one or more CIDR ranges or host/network type aliases. This may be left blank if not adding a route to the local network through this tunnel on the remote machine. This is generally set to the LAN network.</small>
IPv6 Local network(s)	<input type="text"/> <small>IPv6 networks that will be accessible from the remote endpoint. Expressed as a comma-separated list of one or more IP/PREFIX or host/network type aliases. This may be left blank if not adding a route to the local network through this tunnel on the remote machine. This is generally set to the LAN network.</small>
IPv4 Remote network(s)	<input type="text" value="10.7.0.0/16"/> <small>IPv4 networks that will be routed through the tunnel, so that a site-to-site VPN can be established without manually changing the routing tables. Expressed as a comma-separated list of one or more CIDR ranges or host/network type aliases. If this is a site-to-site VPN, enter the remote LAN/s here. May be left blank for non site-to-site VPN.</small>
IPv6 Remote network(s)	<input type="text"/> <small>These are the IPv6 networks that will be routed through the tunnel, so that a site-to-site VPN can be established without manually changing the routing tables. Expressed as a comma-separated list of one or more IP/PREFIX or host/network type aliases. If this is a site-to-site VPN, enter the remote LAN/s here. May be left blank for non site-to-site VPN.</small>
Concurrent connections	<input type="text" value="5"/> <small>Specify the maximum number of clients allowed to concurrently connect to this server.</small>
Allow Compression	<input type="text" value="Refuse any non-stub compression (Most secure)"/> <small>Allow compression to be used with this VPN instance. Compression can potentially increase throughput but may allow an attacker to extract secrets if they can control compressed plaintext traversing the VPN (e.g. HTTP). Before enabling compression, consult information about the VORACLE, CRIME, TIME, and BREACH attacks against TLS to decide if the use case for this specific VPN is vulnerable to attack. Asymmetric compression allows an easier transition when connecting with older peers.</small>
Type-of-Service	☐ Set the TOS IP header value of tunnel packets to match the encapsulated packet value.
Inter-client communication	☒ Allow communication between clients connected to this server
Duplicate Connection	☒ Allow multiple concurrent connections from the same user <small>When set, the same user may connect multiple times. When unset, a new connection from a user will disconnect the previous session. Users are identified by their username or certificate properties, depending on the VPN configuration. This practice is discouraged security reasons, but may be necessary in some environments.</small>
Duplicate Connection Limit	<input type="text" value="3"/> <small>Limit the number of concurrent connections from the same user.</small>

OpenVPN serveri seadistamine: kliendi sätted, ping sätted.

Client Settings	
Dynamic IP	☐ Allow connected clients to retain their connections if their IP address changes.
Topology	<input type="text" value="Subnet - One IP address per client in a common subnet"/> <small>Specifies the method used to supply a virtual adapter IP address to clients when using TUN mode on IPv4. Some clients may require this be set to "subnet" even for IPv6, such as OpenVPN Connect (iOS/Android). Older versions of OpenVPN (before 2.0.9) or clients such as Yealink phones may require "net30".</small>
Ping settings	
Inactive	<input type="text" value="300"/> <small>Causes OpenVPN to close a client connection after n seconds of inactivity on the TUN/TAP device. Activity is based on the last incoming or outgoing tunnel packet. A value of 0 disables this feature. This option is ignored in Peer-to-Peer Shared Key mode and in SSL/TLS mode with a blank or /30 tunnel network as it will cause the server to exit and not restart.</small>
Ping method	<input type="text" value="keepalive - Use keepalive helper to define ping configuration"/> <small>keepalive helper uses interval and timeout parameters to define ping and ping-restart values as follows: ping = interval ping-restart = timeout*2 push ping = interval push ping-restart = timeout</small>
Interval	<input type="text" value="10"/>
Timeout	<input type="text" value="60"/>

OpenVPN serveri seadistamine: täiustatud konfiguratsioon.

Advanced Configuration

Custom options

Enter any additional options to add to the OpenVPN server configuration here, separated by semicolon.
EXAMPLE: push 'route 10.0.0.0 255.255.0.0'

UDP Fast I/O Use fast I/O operations with UDP writes to tun/tap. Experimental.
Optimizes the packet write event loop, improving CPU efficiency by 5% to 10%. Not compatible with all platforms, and not compatible with OpenVPN bandwidth limiting.

Exit Notify

Send an explicit exit notification to connected clients/peers when restarting or shutting down, so they may immediately disconnect rather than waiting for a timeout. In SSL/TLS Server modes, clients may be directed to reconnect or use the next server. This option is ignored in Peer-to-Peer Shared Key mode and in SSL/TLS mode with a blank or /30 tunnel network as it will cause the server to exit and not restart. This feature is not currently compatible with DCO mode.

Send/Receive Buffer

Configure a Send and Receive Buffer size for OpenVPN. The default buffer size can be too small in many cases, depending on hardware and network uplink speeds. Finding the best buffer size can take some experimentation. To test the best value for a site, start at 512KiB and test higher and lower values.

Gateway creation Both IPv4 only IPv6 only

If you assign a virtual interface to this OpenVPN server, this setting controls which gateway types will be created. The default setting is 'both'.

Verbosity level

Each level shows all info from the previous levels. Level 3 is recommended for a good summary of what's happening without being swamped by output.

None: Only fatal errors
Default through 4: Normal usage range
5: Output R and W characters to the console for each packet read and write. Uppercase is used for TCP/UDP packets and lowercase is used for TUN/TAP packets.
6-11: Debug info range